

УДК 340.115:378

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.1.15>

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ПРАВНИКІВ ДО ЄВІ ТА ЄФВВ

Коритко Л.Я.,

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін
Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія»,
ORCID: 0000-0002-3812-205X*

Кучера А.М.,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
ORCID: 0000-0002-8201-577X*

Коритко Л.Я., Кучера А.М. Методологічні аспекти підготовки студентів-правників до ЄВІ та ЄФВВ.

Стаття присвячена аналізу методології підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до ЄВІ та ЄФВВ з права.

Встановлено, що в 2026 році вступні випробування для прийому на навчання для здобуття ступеня магістра проводяться як зовнішнє оцінювання у формі ЄВІ та ЄФВВ. Для конкурсного відбору на навчання використовуються ЄВІ (2026 року, 2025 року чи 2024 року) та ЄФВВ (2026 року чи 2025 року) для прийому на спеціальності галузей знань D «Бізнес, адміністрування та право».

Доведено, що загалом методологія підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня освіти до ЄВІ та ЄФВВ – це систематичний підхід до вивчення та повторення матеріалу. Вона включає планування часу на ознайомлення та виконання завдань, виділення та опрацювання ключових тем, активні методи навчання (лекції, семінарські/практичні заняття, конспекти, уявлення, роз'яснення, консультації тощо), практичне вирішення тестових завдань на аудиторних заняттях за безпосереднього контролю викладача та самостійно в позааудиторний час. Також важливими та необхідними є перерви у підготовці для ефективного засвоєння знань та успішного складання іспитів. Це сукупність стратегій, що адаптуються під конкретний іспит (ЄВІ, ЄФВВ) та особисті потреби, знання і можливості конкретного здобувача.

Автори дотримуються думки, що щодо підготовки до здачі ЄФВВ з права слід розширити зміст поняття «методологія підготовки», виокремивши юридичну складову «методологію юриспруденції». Метою залишається успішна здача здобувачем іспиту у формі ЄФВВ та глибокі і міцні знання з правничих дисциплін, які вивчалися на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Зазначено, що для підготовки до здачі вступних випробувань в магістратуру майбутнім абітурієнтам доступні різноманітні сайти, де пропонуються зразки завдань, в т.ч. з відповідями.

Акцентовано, що підготовка до ЄВІ та ЄФВВ з права має включати комплексний підхід: взаємодію здобувачів освіти другого (бакалаврського) рівня, майбутніх абітурієнтів та закладів вищої освіти. Закладам вищої освіти при розробці освітньо-професійних програм доцільно забезпечити включення до них відповідних освітніх компонент для ЄВІ, як от «Практична логіка»/«Логічне мислення», «Іноземна мова» та для ЄФВВ – всі юридичні дисципліни, питання з яких передбачені програмою предметного тесту з права та міжнародного права.

Ключові слова: єдиний вступний іспит, єдине фахове вступне випробування, методологія підготовки, методологія юриспруденції, магістратура.

Korytko L.Y., Kuchera A.M. Methodological aspects of law students' preparation for the UEE and the UPEE.

The article is determined to the analysis of the methodology for preparing students of the first (bachelor's) level of higher education for the Unified Entrance Examination (UEE) and the Unified Professional Entrance Examination (UPEE) in law.

It has been established, that in 2026 entrance exams for admission to study for a master's degree are conducted as an external assessment in the form of the UEE and the UPEE. For competitive selection for study, the UEE (2026, 2025 or 2024) and the UPEE (2026 or 2025) are used for admission to the specialty of the field of knowledge D «Business, Administration and Law».

It has been proven, that in general, the methodology for preparing students of the first (bachelor's) level of education for the UEE and the UPEE is a systematic approach for studying and repeating the material. It includes planning time for familiarization and completion of tasks, highlighting and working on key topics, active methods learning (lectures, seminars/practical classes, notes, explanations, clarifications, consultations, etc.), practical solution of test tasks in classroom classes under the direct supervision of the teacher and independently in extracurricular time. Breaks are also important and necessary in preparation in order to effectively absorb knowledge and successfully pass the exams. It is set of strategies that adapt to a specific exam (UEE, UPEE) and the personal needs, knowledge and abilities of a particular applicant.

The authors are of the opinion that in preparing for the UPEE in law, the meaning of the concept of «preparation methodology» should be expanded, highlighting the legal component of «methodology of jurisprudence». The goal remains the successful passing of the exam in the form of the UPEE by the applicant and deep and solid knowledge of the legal disciplines studied at the first (bachelor's) level of higher education.

It is noted that to prepare for the entrance exams to the master's program, future applicants have access to various sites that offer sample tasks, including those with the answers.

It is emphasized that preparation for the UEE and the UPEE in law should include a comprehensive approach: interaction between second-level (bachelor's) education seekers, future applicants, and higher education institutions. When developing educational and professional programs, it is advisable for higher education institutions to ensure the inclusion of appropriate educational components for the UEE, such as «Practical Logics»/«Logical Thinking», «Foreign Language», and for the UPEE – all law disciplines, questions from which are provided for in the program of the subject test in law and international law.

Key words: the Unified Entrance Exam, the Unified Professional Entrance Exam, training methodology, jurisprudence methodology, Master's Degree.

Постановка проблеми. Під методологією юриспруденції розуміють сукупність методів, прийомів, процедур наукового дослідження державно-правових явищ. Вона включає філософські та загальнонаукові методи наукового пізнання – аналіз і синтез, сходження від абстрактного до конкретного, системний та організаційний аналіз, кібернетичний, синергетичний підходи тощо; теорію і методи юридичної науки; методику як сукупність операцій і процедур, що застосовуються у конкретних правничих дослідженнях та навчанні задля отримання нових знань.

Підготовка студентів до здачі іспитів у формі ЄВІ (єдиного вступного іспиту) та, особливо, ЄФВВ (єдиного фахового вступного випробування) з права, власне передбачає використання вищеперерахованих методів пізнання, проведення певної послідовності дій (процедур) та операцій, спрямованих на досягнення конкретного результату: отримання необхідної кількості балів для вступу на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти. Враховуючи ту обставину, що в Україні запроваджена здача ЄВІ для вступу на навчання в магістратуру на всі спеціальності та ЄФВВ – на окремі спеціальності, зокрема, спеціальності галузей знань Д «Бізнес, адміністрування та право», дослідження методології підготовки студентів-правників до цих іспитів вбачається актуальним.

Стан опрацювання проблематики. В юридичній науці вивчаються питання методології юриспруденції переважно з погляду загальної теорії держави і права та філософії права. Дослідженню юридичної методології як науково-практичного комплексу присвячено праці проф. М. Костицького. Конкретні проблеми методології теорії держави і права проаналізувала проф. І. Жаровська. Наукові інтереси багатьох інших вчених-правників теж пов'язані з цією проблематикою. Але власне питання та завдання і виклики методології підготовки студентів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти до складання ЄВІ та ЄФВВ з права не стали предметом аналізу сучасних українських науковців.

Слід зазначити, що авторами свого часу була запропонована логічна характеристика класифікації держави, тобто проаналізовано особливості здійснення логічної операції поділу понять – класифікації поняття «держави» в контексті підготовки до ЗНО (у формі ЄВІ), одним із складових якого є завдання на логічне, аналітичне та критичне мислення для вступу на 2 (магістерський) рівень вищої освіти [1].

Метою статті є аналіз методології підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до складання ЄВІ та ЄФВВ з права.

Для цього необхідно розв'язати наступні завдання:

- з'ясувати вимоги, що ставляться до вступників для прийому на навчання для здобуття ступеня магістра;
- охарактеризувати методологію підготовки здобувачів до здачі ЄВІ та ЄФВВ для вступу на спеціальності галузей знань Д «Бізнес, адміністрування та право»;
- встановити роль ЗВО та УЦОЯО в підготовці до таких іспитів.

Виклад основного матеріалу. Згідно проекту наказу МОН України «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році» [2] вступні випробування для прийому на навчання для здобуття ступеня магістра проводяться як зовнішнє оцінювання у формі ЄВІ, ЄФВВ. Для конкурсного відбору на навчання використовуються ЄВІ (2026 року, 2025 року чи 2024 року) та ЄФВВ (2026 року чи 2025 року) для прийому на спеціальності галузей знань Д «Бізнес, адміністрування та право». На підставі цього наказу заклади вищої освіти видають рішенням Вчених рад Правила прийому на навчання в 2026 році, в яких деталізують порядок прийому та вимоги до вступників в конкретний ЗВО.

ЄВІ (єдиний вступний іспит) – це форма зовнішнього оцінювання підготовленості вступника для здобуття другого (магістерського) або третього (освітньо-наукового, освітньо-творчого) рівня вищої освіти, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір вступника) мови. Завдання тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ укладаються відповідно до Програми тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року № 158. Завдання тесту з іноземних мов ЄВІ укладаються відповідно до Програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 28 березня 2019 року.

ЄФВВ (єдине фахове вступне випробування) – це форма зовнішнього оцінювання підготовленості вступника з певного предметного тесту для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти. Тестові завдання ЄФВВ укладаються відповідно до Програми предметного тесту єдиного фахового вступного випробування для вступу на спеціальності 081 «Право», 293 «Міжнародне право», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03 лютого 2022 року № 107.

Як відомо, методологія – це вчення про методи пізнання та способи організації практичної і теоретичної діяльності.

Якщо говорити про підготовку до складання ЄВІ та ЄФВВ, то можемо дати таке визначення: методологія – це вчення про методи, способи, принципи та стратегії пізнання дійсності, що визначає, як здобувати знання, досягати цілей у навчанні, це діяльність пізнання та мислення. Загалом методологія підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня освіти до ЄВІ та ЄФВВ - це систематичний підхід до вивчення та повторення матеріалу. Вона включає планування часу на ознайомлення з текстом завдань, на виконання завдань, виділення та опрацювання ключових тем, активні методи навчання (лекції, семінарські/практичні заняття, безпосередня комунікація з викладачем, конспекти, уявлення, роз'яснення, консультації тощо), практичне вирішення тестових завдань на заняттях та самостійну роботу в позааудиторний час і обов'язкові перерви у підготовці, щоб ефективно засвоїти знання та успішно скласти іспити. Це не один метод, а сукупність стратегій, що адаптуються під конкретний іспит (ЄВІ та ЄФВВ) та особисті потреби, знання, можливості, вміння конкретного здобувача.

Тест загальної навчальної компетенції (ТЗНК) входить у склад ЄВІ, єдиного вступного іспиту до магістратури та аспірантури. ТЗНК іноді ще називали тестом з логіки, вперше він був запропо-

нований в 2016 році для вступу на магістратуру для майбутніх юристів. На сьогодні тест складатимуть усі претенденти на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти [3].

Як зазначено вище, для вступу на спеціальності 081 (D8) «Право» та 293 (D9) «Міжнародне право» вступники здають ЄФВВ. Щодо підготовки до цього іспиту, вважаємо, слід розширити зміст поняття «методологія підготовки», виокремивши юридичну складову «методологію юриспруденції». Методологія юриспруденції зорієнтована на засвоєння знань у сфері права. Це свого роду засіб одержання юридичних знань. Метою залишається успішна здача здобувачем іспиту у формі ЄФВВ та глибокі і міцні знання з правничих дисциплін, які вивчалися на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Для підготовки до здачі вступних випробувань в магістратуру (та в аспірантуру – Л. К., А. К.) майбутнім абітурієнтам доступні різноманітні сайти, де пропонуються зразки завдань, в т.ч. й з відповідями. Наприклад сайт Освіта.ua., де в розділі «ЗНО онлайн в магістратуру й аспірантуру» [4] розміщені тести іспитів, що склалися вступниками до магістратури та до аспірантури попередніми роками. До переліку включені тести єдиного вступного іспиту (ЄВІ), тести єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) з усіх предметів, в т.ч. з юридичних дисциплін.

Спосіб виконання всіх завдань у запропонованих на цьому сайті тестах максимально наближений до реальних тестів, а форма надання відповіді відповідає виду, що пропонується вступникам у бланку відповідей під час проходження реальних тестів до магістратури та аспірантури. Після виконання завдань кожного тесту надаються правильні відповіді на всі завдання та розраховується результат у тестових та рейтингових балах, також визначається час витрачений на виконання тесту.

Актуальну в 2026 році інформацію щодо організації й проведення вступних випробувань для вступу до закладів вищої освіти на бакалаврський, магістерський та аспірантський рівні розміщено на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) [5].

Ці сайти через доступність та інформативність виконують важливу функцію в підготовчому процесі.

Підготовка до ЄВІ та ЄФВВ має включати комплексний підхід: взаємодію здобувачів освіти другого (бакалаврського) рівня, майбутніх абітурієнтів та закладів вищої освіти. Ця взаємовигідна співпраця учасників освітнього процесу сприятиме якісній підготовці до складання іспитів. Закладам вищої освіти (далі – ЗВО) при розробці освітньо-професійних програм доцільно забезпечити обов'язкове включення до них відповідних освітніх компонент для ЄВІ, як от «Практична логіка» або «Логічне мислення» та додатково – «Іноземна мова». Бажано ввести їх в навчальні плани на VII чи VIII семестри бакалаврату.

Для складання ЄФВВ студенти-правники повинні опанувати всі галузі права (наприклад, конституційне право України, цивільне право України тощо) та навчальні дисципліни (наприклад, міжнародний захист прав людини), питання з яких передбачені вищезазначеною програмою предметного тесту з права та міжнародного права.

ЗВО можуть розробляти аналогічні тести та пропонувати студентам бакалаврату у вільний час проходити тренувальні тестування з предметів, питання з яких виносяться на ЄВІ та ЄФВВ. Також допустимо запровадження та проведення курсів підготовки до вищезазначених іспитів. Такі інструменти можуть бути досить ефективними у підготовці здобувачів. Методологія дає основу для розуміння права, а тестування є одним із способів застосування та перевірки цих знань, в т.ч. самоперевірки.

Сукупність вищеописаних стратегій підготовки повинна забезпечити якісне набуття знань здобувачами-правниками, що сприятиме здачі ними ЄВІ та ЄФВВ та подальшому вступу і навчанню в магістратурі на спеціальності галузей знань D «Бізнес, адміністрування та право»: 081 «Право» (D8 Право), 293 «Міжнародне право» (D9 Міжнародне право).

Висновки. Для прийому на навчання для здобуття ступеня магістра права проводяться іспити як зовнішнє оцінювання у формі ЄВІ та ЄФВВ.

Для підготовки до здачі вступних випробувань в магістратуру майбутнім абітурієнтам доступні освітні сайти, де пропонуються зразки завдань, в т.ч. й з відповідями. На таких сайтах розміщені тести іспитів, що склалися вступниками до магістратури за попередні роки. До переліку включені тести єдиного вступного іспиту (ЄВІ), тести єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ). Актуальну в 2026 році інформацію щодо організації й проведення вступних випробувань для вступу до закладів вищої освіти на магістерський рівень розміщено на сайті УЦОЯО.

Загалом методологія підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня освіти до ЄВІ та ЄФВВ – це систематичний підхід до вивчення та повторення матеріалу, що включає планування часу на виконання завдань, виділення та опрацювання ключових тем, активні методи навчання (лекції, семінарські/практичні заняття, безпосередня комунікація з викладачем, конспекти, уявлення, роз'яснення, консультації тощо), практичне вирішення тестових завдань на аудиторних заняттях за безпосереднього контролю викладача та самостійно в позааудиторний час. Також важливими та необхідними є перерви у підготовці, щоб ефективно засвоїти знання та успішно скласти іспит. Щодо підготовки до ЄФВВ з права, вважаємо, слід розширити зміст поняття «методологія підготовки», виокремивши юридичну складову «методологію юриспруденції».

Підготовка до ЄВІ та ЄФВВ має базуватися на комплексному підході: взаємодії здобувачів освіти другого (бакалаврського) рівня, майбутніх абітурієнтів та закладів вищої освіти. Закладам вищої освіти при розробці освітньо-професійних програм доцільно забезпечити включення до них відповідних освітніх компонент для ЄВІ, як от «Практична логіка»/«Логічне мислення», «Іноземна мова» та для ЄФВВ – всі юридичні дисципліни, питання з яких передбачені програмою предметного тесту з права та міжнародного права.

Перспективними напрямками майбутніх досліджень вважаємо подальший ґрунтовніший аналіз методологічних аспектів підготовки до ЄФВВ з права, особливо студентів заочної форми навчання, які переважно самостійно готуються до іспиту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Коритко Л. Я., Кучера А. М. Логічна характеристика класифікації держави. *Науковий вісник УжНУ. Серія Право*. 2025. Випуск 87. Ч. 1. С. 65–69. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/03/11.pdf>. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.1.9>.
2. Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році: проєкт наказу МОН України від 24 грудня 2025 року № 3/932-вн. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2025/12/25/projekt-poriadku-2026-2025-12-24-dlia-gromadskogo-obgovorennya.pdf> (дата звернення: 23.01.2026).
3. Астапова-Вязьміна О. Що таке ТЗНК та як він виглядає. *Школа майбутніх магистрів*: веб-сайт. URL: <https://magistratura.in.ua/magisterskyj-test-navchalnoyi-kompetentnosti-tznk/> (дата звернення: 24.01.2026).
4. ЗНО онлайн в магістратуру й аспірантуру. *Освіта.ua*: веб-сайт. URL: <https://zno.osvita.ua/master/> (дата звернення: 24.01.2026).
5. Вступні випробування 2026 року. *УЦОЯО*: веб-сайт. URL: <https://testportal.gov.ua/zagalna-informatsiya-4/> (дата звернення: 24.01.2026).

Дата першого надходження рукопису до видання: 27.01.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026

Дата публікації: 05.03.2026

© Коритко Л.Я., Кучера А.М., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0